

Egy vándorgyűlés margójára

A vándorgyűlés második napjának előadói és a szervezők. Balról jobbra: Gheri Judit házigazda (Érmihályfalva), Szócs Endre, az RMKE elnöke, Bednárk-Prokec Zita, a Topolyai Juhász Erzsébet Könyvtár vezetője, Juhász Zoltán, a Békés Megyei Könyvtár igazgatója és Illés Péter, a csongrádi Csemegi Károly Könyvtár igazgatója

A Romániai Magyar Könyvtárosok Egyesületének (RMKE) vándorgyűlése egy évente megszervezésre kerülő hagyományos szakmai konferencia a társulat tagjainak. Kisebb megszakítással, közel két évtizede indult útjára ez a minden esztendőben más településen, más régióban szervezett szakmai tanácskozás. Az október 10–11. között megszervezett találkozás sikeres létrejöttéhez idén az érmihályfalvi Máté Imre Városi Könyvtár járult hozzá társszervezőként.

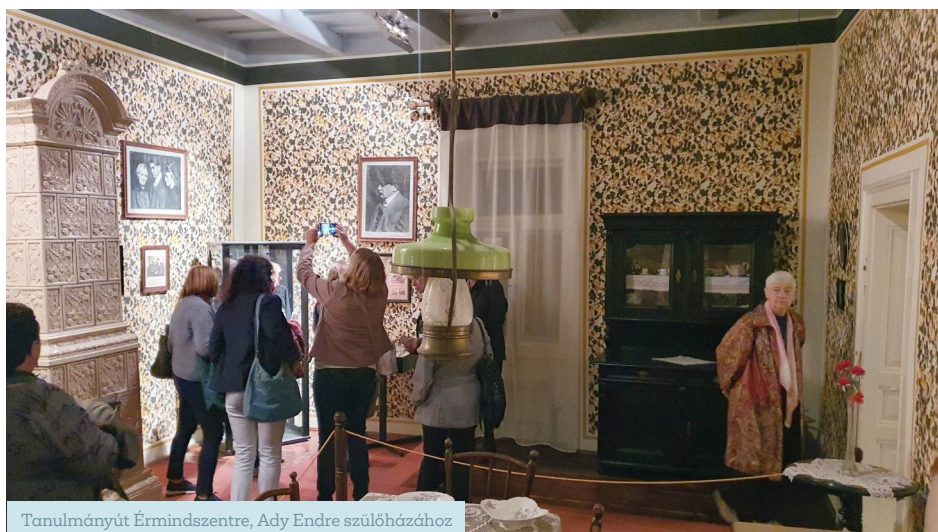
A megyei, városi, tudományos könyvtárak munkatársai mellett jelen voltak iskolai és községi könyvtárosok is. Ezenkívül Magyarországról és a Vajdaságból is jöttek meghívott könyvtárosok. Kis létszámú volt a csapat, így a találkozó a hangulatában bensőséges, családi volt.

Az esemény első napján a művelődési központként működő Gizella-malom csodás épületében fogadták az érkező vendégeket. A regisztráció után az esemény házigazdája, Gheri Judit, az érmihályfalvi városi könyvtár könyvtárosa

köszöntötte a jelenlévőket, majd röviden ismertette a napi programot. Ezt követte Karsai József Attilának, Érmihályfalva polgármesterének szívélyes üdvözlőlevele.

Ancuța Florina Șchiopănek, a Gheorghe Șincai Megyei Könyvtár igazgatójának távollétében Raacsav Melinda tolmácsolta üdvözlő levelét. Majd Szócs Endre, a Romániai Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke hivatalosan is megnyitotta a 2024-es vándorgyűlést.

Elsőként Vántsa Judit, a kézdivásárhelyi városi könyvtár vezetője Közkönyvtárügyünk szösszenetei 1945–2023 között című előadását hallhattuk, aki tulajdonképpen nagyszabású doktori dolgozatát mutatta be. Beszélt a disszertáció létrejöttének körülményeiről, buktatóiról, nehézségeiről, ugyanakkor vidám bejegyzéseket is megosztott a hallgatósággal, amelyeket különböző régi szaklapokból ollózott. Hangsúlyozta, óriási hátrány kutatási szempontból, hogy nem publikálunk–publikálunk könyvtári szaklapokban, mert egy adott kutatás során adatok hiányában szinte semmi nem derül ki egy-egy könyvtárról. A nyomtatott szakcsajtó megszűnése is komoly hátrányt je-

Tanulmányút Érmindszentre, Ady Endre szülőházához

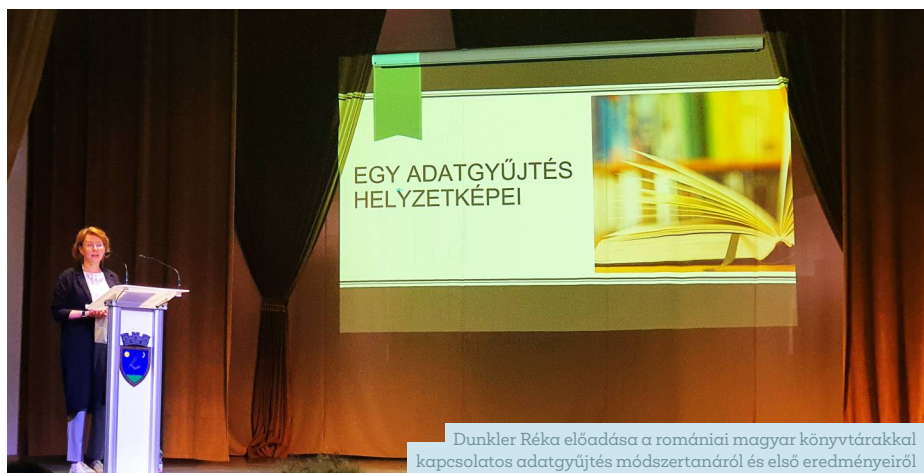
„Kisebb megszakítással, közel két évtizede indult útjára ez a minden esztendőben más településen, más régióban szervezett szakmai tanácskozás”

lent a romániai magyar könyvtárosoknak. A bemutató után egyöntetűen hangzott el, hogy doktori disszertációja hiánypótló, átfogó képet nyújt az erdélyi magyar közkönyvtárak helyzetéről, azon belül a könyvtárak tevékenységeiről, mindenkori könyvtárosairól a kiemelt időszakban. Mint kiderült, könyv formájában is tervezik megjelentetni.

Dunkler Réka, a székelyudvarhelyi Bethlen Gábor Általános Iskola könyvtárosa beszámolt arról, hol is tart az adatgyűjtés a romániai magyar könyvtárakról. Kiemelte, miért is lenne fontos ezt az anyagot összegyűjteni, leginkább azért, hogy a különböző könyvtárak elérhetőségi adatai mellett az adott könyvtár állapotáról, állományáról is helyzetjelentést kapnánk. A kapott adatok birtokában lehet felmérni, hogy melyik könyvtár éppen hol tart állományában, rendezvényszervezés szempontjából, és lehetséges építeni a könyvtárközi kapcsolatokat. Nagyon sok mindenben tud segíteni az egyesület és mi magunk is egymásnak, csak ehhez ismernünk kell a problémákat, igényeket. Az előadónk összegző diagramokkal bemutatta az eddig beérkezett kérdőívek feldolgozottságát, az eseményünk időpontjában sajnos még nagyon kevés könyvtáros töltötte ki a kérdőívet. A végén még megvitattunk pár módot az adatbegyűjtésre, hisz mindannyiunk érdeke, hogy ez az adatbázis mielőbb elkészüljön.

Szőcs Endre, egyesületünk elnöke az RMKE megújult honlapját népszerűsítette, biztatva mindenkit, hogy regisztrálja mielőbb könyvtárát a honlapon, hogy minél több eseményt oszthassunk meg a közös könyvtári portálon. Ugyanakkor közös problémáink, azok megoldási lehetőségei is teret kaphatnak a weboldalon.

A délelőtti szakmai programokat tanulmányi körút, kirándulás követte. Ez nemcsak az adott térség jellegzetességeinek megismeréséről szólt, hanem önfeledt beszélgetésekről, régi jó kapcsolatok megéléséről, emlékek felidézéséről. Hiszem, és a legtöbb kolléga is egyetért velem, hogy a legjobb ötletek, tervek a szabad programok alatt születnek. Első utunk Nagykárolyba vezetett, ahol a Károlyi-kastély impozáns épületét látogattuk meg, bejárva termeit. Kiváló idegenvezetőnk csak erősítette az időutazás hangulatát, pár

Dunkler Réka előadása a romániai magyar könyvtárakkal kapcsolatos adatgyűjtés módszertanáról és első eredményeiről

óra beszippantott a hely, a korszak. Ámulatba ejtő volt a kastélyban látható afrikai trófeagyűjtemény, valamint a korhű, viaszbábukkal belakott szobák, amelyek kiemelkedő történelmi eseményeket örökítettek meg. A városházára átsétálva a felújított, egykori báltermet is megcsodálhattuk, amelynek falát Petőfi Sándort és Szendrey Júliát ábrázoló óriási festmény ékesíti. Majd Érmindszent felé vettük az irányt, ahol Ady Endre szülői és emlékházát járhattuk be.

A második napon belaktuk az érmihályfalvi városi könyvtár termeit, határon túli előadók szakmai tapasztalatát, beszámolóját követhettük végig.

Pancza János, a Monguz informatikai cég munkatársa indított. Ahogy ezt tőle megszoktuk, most is egy innovatív programmal állt elő, a Qulto egy újabb fejlesztését, a LiteraTúrát mutatta be. Ez egy irodalmi turizmust népszerűsítő mobilapplikáció, amely a sokat olvasókat, az irodalom iránt érdeklődőket szólítja meg. Bejárhatják a könyvek lapjairól megelevenedő helyszíneket, sőt bárki megoszthatja irodalmi élményeit az applikációt használókkal.

A következő előadás mintegy folytatásként csatlakozott az előzőhöz. Juhász Zoltán, a Békés Megyei Könyvtár igazgatója mutatta be városismereti sétákat magába foglaló könyvtári programjukat és az e köré épített kulturális eseményeket. Életrajzi lexikonból városismereti séta – A Békés Megyei Könyvtár jógyakorlatai a kulturális turizmus területén, amint a címe is mutatja, könyvtár, irodalom és turizmus kapcsolódásáról volt szó.

Vajdasági vendégünk, Bednár Prokec Zita, a topolyai Juhász Erzsébet Könyvtár igazgatója könyvtárunk működését mutatta be. Hat fiókkönyvtár központjaként az övék az egyetlen vajdasági könyvtár, amely vajdasági magyar író nevét viseli. Állománygyarapításakor a település mind a négy elismert hivatalos nyelvét figyelembe kell venniük, annak ellenére, hogy az ott élő népekből kettő rendkívül alacsony százalékban van jelen a településen, és legnagyobb százalékban magyar ajkú a lakosság.

Illés Péter, a csongrádi Csemegi Károly Könyvtár igazgatója mélyebb témákat boncolgatott, közös identitásunkra reflektált, ennek jelentését bontotta ki részletesebben. Közös problémánk a kulturális szokások, az olvasási szokások megváltozása. Erre jön rá még a magyar nyelvű könyvek hiányos megléte, a magyar írókkal, költőkkel való találkozások, rendezvények kis száma a határon túli könyvtárakban. Majd teret adott egy vidám eszmefuttatásnak, segítségül hívva az AI-t a különböző, könyvtárosokat érintő sztereotípiák eloszlatására.

Az esős idő miatt elmaradt városnéző sétát Szilágyi Éva Andrea muzeológus képes bemutatója kárpótolta. Szakmai profizmusának köszönhetően virtuálisan bejárhattuk a város jelentősebb helyeit.

Zárszóként Szőcs Endre összegezte a két nap eseményeit, megköszönve Gheri Juditnak a szervezést, a jó vendéglátást, a hatékony együttműködést. Végül szó esett a jövőbeni helyszínről is, Kézdivásárhely adna otthont a 2025-ös vándorgyűlésnek.